



**WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI**

PS – NKWR.431.2.9.2026.EK

**Pani**  
**Kamila Myśków**  
p.o. Dyrektora  
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Ks. Prałata F. Kutrowskiego  
55 – 200 Oława

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Wrocław, dnia 2 marca 2026 r.

## I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie <sup>1</sup>
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Anna Kotara – Dyrektor od 1 lutego 2023 r. do 31 stycznia 2026 r., Kamila Myśków - p.o. Dyrektora od 1 lutego 2026 r.
Zakres kontroli:	Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do opieki nad dzieckiem w rodzinnej pieczy zastępczej, dokonywanie oceny rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka, dokonywanie oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka, zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą: od dnia 1 lutego 2023 r. do dnia 3 lutego 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej <sup>2</sup> ; Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego dnia 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	3 lutego 2026 r. – 13 lutego 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 66 z dnia 27 stycznia 2026 r. sygn. PS-NKWR.0030.66.2026.EK; 2. Emilia Molska - Kaźmierczak, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 67 z dnia 27 stycznia 2026 r. sygn. PS - NKWR. 0030.67.2026.EK. (akta kontroli str. 6 – 7, 387)

<sup>1</sup> zwane dalej „PCPR”, „Centrum”, „Organizatorem”

<sup>2</sup> zwana dalej „ustawą” (t. j. Dz.U. 2025 r. poz. 49)

## **II. Ocena kontrolowanej jednostki**

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie lub niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa. Stwierdzone nieprawidłowości nie spowodowały skutków w zakresie ostatecznej realizacji zadań.

## **III. Ustalenia kontroli**

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie przedłożonej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, ankiety z działalności PCPR w okresie objętym kontrolą, wyjaśnień i oświadczeń złożonych przez p.o. Dyrektora Centrum – Panią Kamilę Myśków oraz Panią Ewę Bień – Kierownika Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, z upoważnienia p.o. Dyrektora.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie jest budżetową jednostką organizacyjną Powiatu Oławskiego, która została utworzona na mocy uchwały Nr IV/14/1999 Rady Powiatu w Oławie z dnia 28 stycznia 1999 r., zmienionej uchwałą Nr XIX/121/2000 Rady Powiatu Oławskiego z dnia 22 września 2000 r. Zapisy tej ostatniej w zakresie zadań Centrum w obszarze pieczy zastępczej należy zaktualizować, m.in. w § 4 pkt 6, pkt 10, pkt 11 (zostały określone na podstawie ówczesnie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej). Są one nieobowiązujące już od 9 czerwca 2011 r., kiedy weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Uchwałą nr 4/2014 Zarządu Powiatu w Oławie z dnia 16 grudnia 2014 r. PCPR został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Uchwałą nr III/11/2014 Rady Powiatu w Oławie z dnia 29 grudnia 2014 r., ze zmianami, nadano jednostce statut, w którym uwzględniono w § 4 pkt 2 nowe zadanie PCPR (organizatora rodzinnej pieczy zastępczej), a w § 6 Statutu wskazano, że szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Centrum będzie określał jej regulamin organizacyjny.

Wobec powyższego, obowiązujący na dzień kontroli Regulamin organizacyjny PCPR został wprowadzony w życie jako załącznik nr 1 do Uchwały nr 1409/2024 Zarządu Powiatu w Oławie z dnia 23 kwietnia 2024 r. Wcześniejsze dwa Regulaminy (wprowadzone uchwałami nr 1021/2022 z 29 grudnia 2022 r. i nr 1263/2023 z dnia 26 października 2023 r.), obowiązujące w okresie objętym kontrolą utraciły moc. W strukturze organizacyjnej PCPR wskazano w Regulaminie w § 3 Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, a w § 12

szczegółowe jego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 17, 36-78, 387)

### **Obszar nr 1: Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do opieki nad dzieckiem w rodzinnej pieczy zastępczej.**

W świetle art. 76 ust. 4 pkt 1 ustawy, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 12 ustawy, obligatoryjnym zadaniem jest prowadzenie działalności diagnostyczno - konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę. Na podstawie informacji pozyskanych od p.o. Dyrektora PCPR (zawartej w ankiecie z działalności jednostki), przedstawionych materiałów w trakcie kontroli, w okresie objętym kontrolą organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził nabór osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W tym celu podejmowano działania propagujące rodzicielstwo zastępcze wśród mieszkańców powiatu oławskiego. Z oświadczenia p.o. Dyrektora wynika, że każda podejmowana poniżej przedstawiona aktywność w przestrzeni publicznej powodowała, że pojawiały się osoby zaintrygowane rodzicielstwem zastępczym, ale niezainteresowane planami na podjęcie się funkcji rodziny zastępczej. Wskazane jest rejestrowanie liczby takich osób.

W propagowaniu tematyki wykorzystano m.in. ulotki i gadżety, których produkcje zlecono firmie zewnętrznej. Były to m.in. kolorowe balony, breloki, worki, zakładki do książek. Zamówiono 500 sztuk kolorowych balonów z logo PCPR i hasłem, 5000 sztuk ulotek promocyjnych, 100 sztuk breloków do kluczy „kolorowe serca”, 100 sztuk breloków do kluczy „domek z miarą”, 100 sztuk zakładek do książki, 100 sztuk notatników „uśmiechnięta buzia” oraz 99 sztuk kolorowych worków ze sznurkiem.

W dniu 6 czerwca 2025 r. zorganizowano (po raz kolejny) piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym wzięli udział mieszkańcy Powiatu Oławskiego, także ci niebędący rodzicami zastępczymi. Podczas indywidualnych rozmów pracowników zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej z potencjalnymi kandydatami na rodziców zastępczych, przybliżano temat rodzinnej pieczy zastępczej i procedury kwalifikowania kandydatów na rodziców

zastępczych.

Dnia 13 maja 2025 r. w Galerii Oławskiej oraz w dniu 29 marca 2025 r., w Galerii Quick Park pracownicy Centrum przygotowali szereg atrakcji w celu przybliżenia mieszkańcom regionu tematyki pieczy zastępczej, m.in. brokatowe tatuaże, kolorowe balony czy paczki z niespodziankami oraz materiały promocyjne: ulotki, plakaty, gadżety. Przygotowano 150 sztuk mini paczuszek z ulotką w środku oraz brelokiem i cukierkami, które zostały rozdane zainteresowanym osobom.

W dniu 13 kwietnia 2025 r. pracownicy PCPR brali także udział w Jarmarku Wielkanocnym zorganizowanym na rynku w Oławie oraz dnia 25 maja 2025 r. w „Oławskiej Niedzieli – Święcie Przedsiębiorczości”, gdzie propagowano ideę rodzicielstwa zastępczego. Osoby zainteresowane otrzymały ulotki oraz gadżety promocyjne z logo PCPR i hasłem „Mama i tata najpiękniejsze słowo świata – zostań rodziną zastępczą”.

Pod koniec 2024 r. w GoKino w Oławie udostępniono klip promujący rodzicielstwo zastępcze, którego emisja była kontynuowana do marca 2025 r. Podjęto również współpracę z PKS w Oławie, umieszczając 20 plakatów promujących pieczę zastępczą w autobusach kursujących po całym powiecie oławskim. Banery informujące mieszkańców o poszukiwaniu rodzin zastępczych zostały zawieszane na ogrodzeniach w Przedszkolu Magdalenka (luty 2025 r.), w Przedszkolu Bajka (kwiecień 2025 r.), na prywatnej posesji jednego rodzinnego domu dziecka (maj 2025 r.).

Ulotki i plakaty były rozpowszechniane także w bibliotekach: Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Oławie – Rynek Ratusz, Wypożyczalni dla dorosłych przy ul. 1 Maja 24 oraz w Filii nr 2 przy ul. Iwaskiewicza 11 - styczeń 2025 r., Szkole Podstawowej nr w Oławie - styczeń 2025 r. oraz w przychodniach zdrowia (Nomed w Oławie przy ul. Żeromskiego 12, Hipokrates w Oławie przy ul. Warszawskiej 30, Omega przy ul. B. Chrobrego 23B, w Przychodni Rodzinnej Jarosz przy ul. Iwaskiewicza 45 w Oławie) - styczeń 2025 r.

Oprócz tego informacje o poszukiwaniu kandydatów na rodziców zastępczych były umieszczane na Facebooku (luty 2025 r.), a w Gazecie Powiatowej w maju 2025 r. ukazał się artykuł poświęcony tematowi rodzicielstwa zastępczego pt.: „Brakuje rodzin zastępczych. Jak zostać taką rodziną?”. Dzięki lokalnej inicjatywie pod nazwą „Głos Oławy” w mediach społecznościowych w czerwcu 2025 r. ukazało się godzinne nagranie poświęcone rodzicielstwu zastępczemu w powiecie.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Centrum przeprowadzili także wstępne rozmowy o charakterze konsultacyjno – informacyjnym z osobami zainteresowanymi

rodzicielstwem zastępczym. Osoby te mogły kontaktować się osobiście, pisemnie, telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej, w celu uzyskania ogólnych informacji na temat pieczy zastępczej. Nie prowadzono rejestru osób ani kontaktów podjętych w ww. obszarze. Pracownicy podczas rozmów w pierwszej kolejności zwracali uwagę na różnicę pomiędzy rodzinami adopcyjnymi a rodzinami zastępczymi. Informowali o procedurze kwalifikowania kandydatów oraz o formach oferowanej im pomocy i wsparcia. Rozmowy o charakterze informacyjno-konsultacyjnym kilkakrotnie odbywały się z 4 pozyskanymi kandydatami (2 małżeństwa). Dotyczyły procedury kwalifikowania, poszczególnych jej etapów, wymaganych dokumentów oraz terminu ich dostarczenia. Jedno z tych małżeństw od paru lat pozostawało w kontakcie z Centrum, a drugie - informacje o rodzicielstwie zastępczym pozyskało od sąsiadów, którzy już pełnili tę funkcję.

W okresie ostatnich 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia kontroli ostatecznie analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy przeprowadzono 13 kandydatom (6 małżeństw i osoba niepozostająca w związku małżeńskim) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Oprócz 2 z ww. małżeństw (4 osoby), pozostałym 9 kandydatom przeprowadzono ww. analizę lub sporządzono opinię na zlecenie sądu, w związku z ustanowieniem ich rodziną zastępczą.

(akta kontroli str. 18 – 21, 79 - 121)

Realizując obowiązek wynikający z art. 76 ust. 4 pkt 3 ustawy, PCPR organizowało szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W celu podjęcia szkolenia, kandydaci byli na nie kierowani drogą elektroniczną, poprzez formularz zgłoszeniowy. Wobec powyższego Centrum nie podpisywało żadnych umów z firmami szkolącymi, wniesiona przez PCPR opłata umożliwiała podjęcie przez kandydata szkolenia, które odbywało się w formie on-line.

PCPR podjęło współpracę z poniższymi podmiotami:

1. Stowarzyszenie Nowy Dom - Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny z siedzibą w Zawierzbie 36, 39-204 Żyraków. Stowarzyszenie szkoliło na podstawie programu „Nowy Dom” obejmującego zakres programowy określony w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, zatwierdzonego Decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 listopada 2023 r. Nr 18/2023/RZ, zmienioną decyzją Nr 13/2025/RZ z dnia 23 czerwca 2025 r.; Pani Magdalena Koczaj – Kizior była współautorką Programu „Nowy Dom”, posiadała certyfikat trenera i uprawnienia do prowadzenia szkolenia, także

samodzielnie.

2. Koalicja na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, ul. Wiejska 19, 00-480 Warszawa. Koalicja szkoliła na podstawie programu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pn. „Mentor”, zatwierdzonego Decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Nr 15/2021/RZ z dnia 23 listopada 2021 r. Certyfikaty trenerów szkolących programem „Mentor” posiadała Pani Anna Krawczyk - autorka programu i Pani Iwona Maj (zgodnie z informacją pozyskaną przez Centrum z Koalicji w trakcie czynności kontrolnych).

(akta kontroli str. 23- 25, 122 – 134)

Ostatecznie w okresie objętym kontrolą 12 kandydatów podjęło szkolenie (6 małżeństw), połowa z nich przeszła wstępną kwalifikację przed okresem objętym kontrolą. Szkolenia odbyły się w 4 edycjach:

1. na niezawodową rodzinę zastępczą, prowadzone przez Koalicję na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, w terminie od 29 stycznia 2025 r. do 8 marca 2025 r. (małżeństwa: B.R.J. i D.S.H.);
2. na niezawodową rodzinę zastępczą, prowadzone przez Stowarzyszenie Nowy Dom – Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny, w terminie 11 – 26 października 2025 r., (małżeństwa: A.M.G., A.D.K., J.S.K.);
3. na zawodową rodzinę zastępczą, prowadzone przez Stowarzyszenie Nowy Dom – Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny, w terminie 16 – 17 grudnia 2025 r., (małżeństwa: M.D.Ś. i J.S.K.);
4. na zawodową rodzinę zastępczą o charakterze pogotowia rodzinnego, prowadzone przez Stowarzyszenie Nowy Dom – Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny, w terminie: 22 – 23 grudnia 2025 r. (małżeństwo: J.S.K.)

Podczas kontroli, PCPR pozyskał listy obecności od Stowarzyszenia Nowy Dom (tylko ze szkolenia na niezawodowe rodziny zastępcze). Natomiast Koalicja na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej nie udostępniła list obecności, powołując się na ochronę danych osobowych. Wobec czego listy zostały sporządzone w siedzibie Centrum i zatwierdzone przez kierownika. Wszyscy kandydaci przeszli pomyślnie szkolenia i otrzymali świadectwo jego ukończenia, z podanym m.in. wymiarem godzin teoretycznych oraz zajęć praktycznych.

(akta kontroli str. 40 – 75, 151 - 154)

Kandydaci, zanim przystąpili do ww. szkolenia, wcześniej podlegali wstępnej kwalifikacji, o której mowa w art. 43 ustawy przez Organizatora z Oławy. Każda

zainteresowana osoba zgłaszająca gotowość do stanowienia rodziny zastępczej na wniosek własny lub na wniosek sądu rodzinnego na wstępie postępowania zapoznawana była z opracowaną przez PCPR i wprowadzoną zarządzeniem nr 3/1/2025 r. Dyrektora PCPR „Procedurą kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz opiniowania kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie”<sup>3</sup>. W gestii kandydata było:

- złożenie wniosku, na podstawie którego wszczynano procedurę,
- podpisanie klauzuli informacyjnej odnośnie danych osobowych;
- wypełnienie formularza zgłoszeniowego zawierającego obszary w zakresie danych personalnych, w tym także współmałżonka, danych dotyczących sytuacji mieszkaniowej, materialno – bytowej, rodzinnej oraz motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- złożenie oświadczeń dotyczących: rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej, niekaralności, posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania w pełni z praw publicznych, władzy rodzicielskiej i wypełniania obowiązku alimentacyjnego, posiadania obywatelstwa polskiego, posiadania stałego źródła dochodu, aktualnego stanu cywilnego, o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
- dostarczenie zaświadczeń: o niekaralności, o zatrudnieniu i dochodach, lekarskiego o stanie zdrowia.

Organizator także zobowiązany był do pozyskania i zweryfikowania kandydata w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz zweryfikowania danych personalnych kandydatów z dokumentem tożsamości - dowodem osobistym.

W *Procedurze* zapisy dotyczące rękojmi dawanej przez kandydatów zawężono do oświadczenia złożonego w tym zakresie przez samych kandydatów. Wskazane jest rozszerzyć ten zapis o pozyskanie przedmiotowych informacji od osób lub podmiotów zewnętrznych lub sporządzenie jej przez Organizatora w trakcie dokonywania oceny spełniania przez kandydata warunków określonych w art. 42 ust.1 i 2 ustawy w związku z art. 43 ustawy.

Pracownik socjalny odpowiedzialny za kwalifikację przeprowadzał w miejscu zamieszkania kandydatów wizytę, oceniając warunki mieszkaniowe oraz dokonywał analizy ich sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej. Pracownik ten zlecał specjalistom

---

<sup>3</sup> Dalej zwana „Procedurą”

przeprowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych celem sporządzenia opinii o posiadanych predyspozycjach i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Po zebraniu ww. dokumentów i informacji oraz po dokonanej i sporządzonej na piśmie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów (podpisanej przez kierownika zespołu ds. pieczy zastępczej i pracownika socjalnego odpowiedzialnego za kwalifikowanie kandydatów), zbierał się zespół kwalifikacyjny w osobach: kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog i pedagog z PCPR, pracownik socjalny odpowiedzialny za kwalifikację. Dokumenty oraz sytuację kandydatów poddawano analizie i zgodnie z art. 43 ustawy, przygotowywano na piśmie dokument potwierdzający przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji o nazwie „Opinia Zespołu Kwalifikacyjnego”, w którym zamieszczano informację o spełnianiu warunków z art. 42 ustawy i możliwości odbycia szkolenia (w przypadku pozytywnej wstępnej kwalifikacji). Dokument ten był podstawą, by kandydat złożył wniosek o szkolenie, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy, a Organizator - by go na nie skierował. Opinia zespołu kwalifikacyjnego oraz odrębne pismo o wyniku wstępnej kwalifikacji były przekazywane w formie papierowej kandydatom.

(akta kontroli str. 135 – 139, 184 – 185)

Dokonana w trakcie kontroli analiza dokumentacji 10 kandydatów zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny zastępczej lub prowadzeniem rodzinnego domu dziecka pozwoliła stwierdzić, że w stosunku do tych osób przeprowadzono wyżej opisane postępowanie, tj.:

- Wszyscy kandydaci złożyli wniosek, który dotyczył przeprowadzenia wstępnej kwalifikacji, w związku z art. 42 ust. 1 – 3 ustawy.
- Zgromadzona w teczkach ocenionych pozytywnie kandydatów dokumentacja pozwoliła także na stwierdzenie, że wypełniono co do zasady wymóg art. 42 ust. 1 - 3 ustawy. W ich aktach były zaświadczenia, oświadczenia, opinie potwierdzające spełnianie wymagań formalnych, na podstawie których dokonywano analizy ich sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej. Do dokumentacji dołączona była także opinia o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy, sporządzona przez psychologa zatrudnionego w PCPR oraz opinia pedagogiczna, sporządzona po przeprowadzonych badaniach pedagogicznych, o których mowa w art. 76 ust. 4 pkt 13 ustawy. Odnosząc się do wymogu dawania przez kandydatów rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 ustawy, wskazuje się, że złożenie przez samych kandydatów oświadczenia w przedmiotowym zakresie nie stanowi podstawy

do stwierdzenia przez Organizatora spełnienia ww. wymogu. Ponadto u jednego kandydata (S.K.) zaświadczenie lekarskie na druku Organizatora (załącznik nr 9 do Procedury) podbite zostało niemieckojęzyczną pieczęcią i podpisane nieczytelnym podpisem, wykazano także brak w tym zaświadczeniu pieczętki nagłówkowej podmiotu leczniczego. Natomiast u kandydatów A.M.G. ich zweryfikowanie w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym zostało pozyskane w dniu 2 lutego 2026 r., tj. około pół roku po wydaniu kandydatom pozytywnej wstępnej kwalifikacji, i nawet po ukończonym już szkoleniu, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy. Dodatkowo u niektórych kandydatów w oświadczeniach (dotyczących władzy rodzicielskiej, alimentacji, czynności prawnych) nie były wykreślone informacje, które nie dotyczyły kandydata. Powyższe braki stanowią nieprawidłowości, art. 43 ust. 1 ustawy wskazuje wprost, że wstępna kwalifikacja musi być przeprowadzona na podstawie dokonanej analizy spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2 ustawy, bez żadnych wyłączeń.

- Wszyscy otrzymali pozytywną wstępną kwalifikację sporządzoną na piśmie w formie papierowej, w postaci informacji potwierdzającej spełnianie warunków z art. 42 ustawy, bez wskazania czy wstępna kwalifikacja jest pozytywna czy negatywna. W dokumencie zabrakło jednoznacznego stwierdzenia czy wstępna kwalifikacja jest pozytywna czy negatywna. Fakt ten stanowi uchybienie. Należy w przyszłości jasno określać ten zakres. Opinia zespołu kwalifikacyjnego oraz pismo do kandydatów odnośnie przeprowadzonej wstępnej kwalifikacji były zwykle odręcznie podpisywane przez kandydatów, co miało stanowić dowód na odbiór informacji o jej wyniku. Należy uregulować kwestię dokumentowania wydania oceny kandydatom, co nabiera szczególnego znaczenia w sytuacji wstępnej kwalifikacji negatywnej, od której istnieje możliwość odwołania.
- W przypadku jednej rodziny, która otrzymała w dniu 19 marca 2025 r. pozytywną wstępną kwalifikację, Organizator musiał dokonać ponownej kwalifikacji, w związku z faktem pozyskania 13 czerwca 2025 r. nowych, niekorzystnych informacji odnośnie funkcjonowania rodziny. W trakcie dokonywania pierwszej wstępnej kwalifikacji, rodzina zataiła - złożyła fałszywe oświadczenie w dniu 22 stycznia 2025 r. - odnośnie ograniczenia władzy rodzicielskiej kandydatki (która zmieniła także nazwisko). Wobec tego Organizator - Zespół kwalifikacyjny - w dniu 13 czerwca 2025 r. stwierdził w uzasadnieniu, że rodzina nie spełnia warunków z art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy i taką

informację przesłał pocztą tradycyjną kandydatom. Jako uchybienie wskazuje się brak w przesłanym kandydatom piśmie pouczenia, o którym mowa w art. 43 ust. 3 ustawy (tj. o możliwości wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Przedstawiono potwierdzenie skutecznego odebrania pisma przez rodzinę. W przyszłości należy wyeliminować powyższe braki.

- Oceniając terminowość dokonania wstępnej kwalifikacji stwierdzono, że wśród 10 kandydatów, w 8 przypadkach nie zachowano terminu, i przeprowadzono ją w ciągu od półtora miesiąca do czterech miesięcy od daty wpływu wniosku, 2 dokonane zostały w okresie do miesiąca od tej daty. W sytuacji konieczności przedłużenia procesu wstępnej kwalifikacji (z przyczyn niezależnych) o fakcie tym powiadamiano kandydata. Wątpliwość jednak budzi sposób powiadamiania kandydata o przedłużeniu procedury. W trakcie kontroli u osób u których nie dotrzymano terminu 1 – miesiąca, w ich aktach zgromadzono „zapiski urzędowe lub notatki urzędowe”, sporządzone na okoliczność przeprowadzonej z kandydatem rozmowy telefonicznej w sprawie niedotrzymania terminu. Dodatkowo w notatce powołano się na art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego<sup>4</sup>. Należy podkreślić, że wstępna kwalifikacja nie jest postępowaniem administracyjnym w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, a miesięczny termin załatwiania sprawy wynika z 43 ust. 5 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W przyszłości należy dopilnować, by oprócz przedmiotowej notatki, dokumentować faktyczne odebranie informacji przez kandydatów.
- W stosunku do 6 kandydatów Organizator dopełnił obowiązku zorganizowania szkolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy, w terminie, o którym mowa w art. 43 ust. 8 ustawy, tj. w ciągu trzech miesięcy od daty złożenia wniosku o szkolenie. U 2 osób (M.D.S.) odstąpiono od szkolenia i skreślono ich z listy uczestników szkolenia, w związku z wydaniem nowej negatywnej wstępnej kwalifikacji. Kolejne 2 osoby nie złożyły jeszcze wniosku o szkolenie.
- Sześciu osobom, które ukończyły szkolenie i odbyły staż w wymiarze 10 h (w zawodowych rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo - wychowawczych), podmiot szkolący wydał dokument potwierdzający ten fakt, tj. świadectwo ukończenia

---

<sup>4</sup> t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691

szkolenia, co wynika z art. 44 ust. 1 ustawy. Na świadectwach widniała adnotacja z datą i podpisem, potwierdzające osobiste odebranie dokumentu przez kandydata.

(akta kontroli str. 140 – 205, 386)

- Sześć osób (te które ukończyły szkolenie) złożyło wnioski o wydanie zaświadczeń kwalifikacyjnych i otrzymały je. Potwierdzały one ukończenie szkolenia, spełnienie przez kandydatów warunków w świetle art. 42 ust. 1 - 3 ustawy oraz posiadanie predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej. Sporządził je Organizator z Oławy, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata, co wynika z art. 45 ust. 1 ustawy. Dokument został wydany na druku określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego<sup>5</sup>, z zastrzeżeniem, że nie wskazano w nim autora programu. Należy w przyszłości w treści każdego zaświadczenia uzupełniać je we wszystkich wskazanych obszarach.

(akta kontroli str. 207 - 217)

Od 15 stycznia 2025 r. (zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2024 r.)<sup>6</sup> prowadzony jest za pomocą systemu teleinformatycznego rejestr, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy. Dziewięciu pracowników PCPR (tzw. użytkowników) posiadało upoważnienie Starosty Oławskiego do podejmowania ustawowych czynności w rzeczonym rejestrze związanych z wprowadzaniem, aktualizowaniem i usuwaniem danych z ww. rejestru, o czym mowa w art. 38d ust. 11 ustawy.

(akta kontroli str. 218 – 232)

Na pierwszy i ostatni dzień okresu objętego kontrolą w tym zakresie, tj. na 1 lutego 2025 r. i na 3 lutego 2026 r. liczba rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci kształtowała się następująco:

	r.z. spokrewnione/ dzieci	r.z. niezawodowe/ dzieci	r.z. zawodowe/ dzieci	r.z. zawodowe -pogotowie opiekuńcze/ dzieci	r.z. zawodowe specjalistyczne/ dzieci	rdd/ liczba dzieci
1 luty 2025 r.	74/99	30/37	3/9	brak	2/16	5/43
3 luty 2026 r.	68/92	32/38	3/11	brak	1/4	6/54

(akta kontroli str. 26)

<sup>5</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 2052

<sup>6</sup> Dz. U. z 2024 r. poz. 1486

Organizator prowadził także wsparcie psychologiczno - pedagogiczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców biologicznych dzieci objętych tą pieczę. W okresie od 1 lutego 2025 r do dnia kontroli, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie umożliwiło współpracę rodzinom z dwoma psychologami, pedagogiem oraz pracownikami socjalnymi i koordynatorami zatrudnionymi w PCPR.

Centrum wspierało rodziny zastępcze zgodnie z ich potrzebami. Cele działań to głównie pomoc w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, problemów adaptacyjnych, szkolnych oraz wynikających z kontaktów z rodzicami biologicznymi. Rodziny zastępcze najczęściej potrzebowały wsparcia w zakresie wzmacniania i poprawy kompetencji rodzicielskich, postaw wobec zachowań dzieci, regulowania kontaktów z rodzicami biologicznymi, emocji związanych z trudnymi doświadczeniami dzieci.

W okresie objętym kontrolą zorganizowano dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w ramach zaplanowanego budżetu szkolenia i superwizje. Odbyły się:

- superwizja grupowa: 6 spotkań, w terminach: 30.01.2025r. (3 osoby), 24.04.2025r. (4osoby), 29.05.2025r. (7 osób), 12.06.2025r. (2 osoby), 11.09.2025r. (7 osób), 30.10.2025r. (4 osoby);
- grupa wsparcia dla rodzin zastępczych: 5 spotkań, uczestniczyło w nich od 3 do 8 rodziców, liczba ta nie była stała, grupa miała charakter otwarty, w każdej chwili rodziny mogły dołączyć. Spotkania odbywały się średnio 1 raz w miesiącu, z przerwą na okres wakacyjny. Daty spotkań: 24.01.2025 r., 30.04.2025 r., 30.09.2025 r., 31.10.2025 r., 28.11.2025r.;
- szkolenie pt.: „Komunikacja bez przemocy”- Język żyrafy”, termin: 19-20.03.2025 r., wzięło udział 14 osób w pierwszym dniu oraz 11 osób w drugim dniu szkolenia,
- szkolenie pt.: „Rodzinna przystań – Dom zastępczy oparty na szacunku”, termin 12-13.11.2025 r., wzięło udział: 11 osób w pierwszym dniu i 15 osób w drugim dniu szkolenia,
- szkolenie z ochrony danych osobowych – termin: 20.10.2025 r., wzięły udział 3 osoby;
- warsztaty dla rodzin zastępczych – 10 spotkań po 2 godziny (cykl rozpoczął się w 2024 r. i był kontynuowany w 2025 r.). Uczestniczyło w nich od 2 do 9 osób. Daty spotkań: 24.09.2024 r., 25.10.2024 r., 29.11.2024 r., 27.12.2024 r., 31.01.2025 r., 28.02.2025 r., 28.03.2025 r., 25.04.2024 r., 26.05.2025 r., 24.06.2025 r. Na zakończenie warsztatów

przeprowadzono podsumowanie, wręczono dyplomy i zorganizowano poczęstunek.

Dodatkowo dla rodziców zastępczych odbyły się:

- 1) Konsultacje psychologiczne dla rodziców zastępczych: w okresie objętym kontrolą odbyło się 13 konsultacji indywidualnych odnotowanych w kartach klienta, w tym zgłosiło się 7 nowych rodzin (pozostałe przed okresem kontroli). Dаты konsultacji: 22.09.2025 r. – B.A., 27.01.2025 r. – S.M., 01.07.2025 r. – E.M., 20.08.2025 r. – W.P., 15.09.2025 r. – D.H., 20.09.2025 r. – D.H., 15.09.2025 r. – K.I.Z., 30.09.2025 r. – K.I.Z., 10.10.2025 r. – B.K., 22.05.2025 r. – H.A., 05.02.2025 r. – E.W., 12.02.2025 r. – E.N., 09.06.2025 r. – J.Sz., A.Sz. Dodatkowo konsultacje psychologiczne, nigdzie nieudokumentowane, odbywały się w formie telefonicznej, rozmów bezpośrednich przed i po prowadzonych spotkaniach terapeutycznych z dziećmi oraz w trakcie wspólnych rozmów rodziców zastępczych i dzieci z psychologiem. Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa – 27 (oprócz ww.). Jako wniosek korygujący wskazuje się zasadność dokumentowania powyższych kontaktów.
- 2) Spotkania rodziców zastępczych z psychologiem na prośbę koordynatora (przy udziale koordynatora rodziny i pedagoga lub tylko z psychologiem), w związku z konkretnymi sprawami dotyczącymi dziecka (problemy emocjonalne, funkcjonowanie w szkole, rozmowa o ewentualnej adopcji, kontakty z rodzicami biologicznymi itp.). Odbyło się 9 spotkań: B.A., H.A – 23.01.2025 r., D.G – 04.11.2025 r., D.G. - 28.01.2026 r., W.J.P. – 25.04.2025 r., R.S – 15.04.2025 r., R.S – 20.01.2026 r., B.A., H.A – 05.05.2025 r., A.I.K – 14.03.2025 r., K.I-Z - 16.01.2025. r.
- 3) Interwencje psychologiczne w związku z kryzysami w rodzinach zastępczych. Odbyła się jedna interwencja, w ramach której psycholog odwiedził w dniu 28.02.2025 r. rodzinę zastępczą, gdzie przeprowadził rozmowę z rodzicem zastępczym i dzieckiem E.W.

Konsultacje psychologiczne objęły także rodziców biologicznych. Założono jedną kartę klienta N.K, w ramach wsparcia odbyły się 3 spotkania od 2024 r., a w 2025 r. w dniu 08.04.2025 r.

Odbyło się także spotkanie z rodzicami biologicznymi A.M.K, koordynatorem i rodziną zastępczą B.H.A w dniu 5.05.2025 r. Spotkanie zainicjowali rodzice biologiczni, o ustalenie formy kontaktów z dzieckiem.

Dodatkowo przeprowadzono nieudokumentowane rozmowy telefoniczne oraz poradnictwo psychologiczne podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka. Jako wniosek korygujący wskazuje się potrzebę dokumentowania liczby powyższych kontaktów.

4) Wsparcia pedagogicznego rodzinom zastępczym udzielono 12 razy: E.N – 13.01.2025r., E.W. – 05.02.2025 r., A. I. K – 13.02.2025 r., M. D. S. – 13.02.2025 r., E.T – 20.04.2025 r., A.S – 28.04.2025 r., J.K – 03.09.2025 r., I.J. – 25.09.2025 r., E.T. – 17.10.2025 r., D.G – 04.11.2025 r., A.K – 16.12.2025 r., A.K. – 18.12.2025 r.

5) Wsparcia pedagogicznego rodzinom biologicznym udzielono raz: K.K – 13.02.2025r. Dodatkowo odbywały się nieudokumentowane rozmowy telefoniczne oraz poradnictwo pedagogiczne podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka. Jako wniosek korygujący wskazuje się zasadność dokumentowania liczby powyższych kontaktów.

Na poparcie powyżej opisanych form wsparcia rodzin okazano podczas kontroli listy obecności z poszczególnych spotkań i rejestr osób korzystających ze wsparcia pedagogicznego i psychologicznego.

W okresie objętym kontrolą wielu rodziców biologicznych motywowano do uczestnictwa w warsztatach kompetencji rodzicielskich, lecz nie wykazywali oni zainteresowania tą formą wsparcia. Ostatecznie jednego rodzica biologicznego K.Ł. skierowano na taki warsztat, który odbywał się wiosną 2025 r. Był on organizowany przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach PCPR.

W Centrum organizowane były też spotkania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z rodzicami biologicznymi, w których najczęściej uczestniczył koordynator. Jego obecność podyktowana była decyzją sądu albo prośbą rodzica zastępczego lub biologicznego. W ocenie pracowników Centrum ich obecność na spotkaniach była dla rodziców (biologicznych oraz zastępczych) formą wsparcia, zapewniała poczucie bezpieczeństwa, komfortu oraz wpływała na prawidłowy przebieg kontaktu. Spotkania odbywały się w pokoju posiedzeń, w którym wygospodarowane zostało miejsce dla dzieci, tzw. *kącik dla dzieci*. Odbyło się 12 takich spotkań.

W ocenie organu kontroli podejmowane działania w zakresie wsparcia specjalistycznego, tj.: poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego, terapii, a w szczególności szkoleń rodziców dzieci objętych pieczęcią należy zintensyfikować. Wobec tego jako wniosek wskazuje się na konieczność zwiększenia działań, o których mowa w art. 76 ust. 4 pkt 12 ustawy (szkolenie, wspieranie psychologiczno – pedagogiczne), na rzecz rodziców biologicznych dzieci objętych pieczęcią zastępczą.

(akta kontroli str. 33 – 34, 233 - 280)

## **Obszar nr 2: Dokonywanie ocen rodzin zastępczych**

Na terenie powiatu oławskiego w okresie od 1 lutego 2023 r. do 3 lutego 2026 r. funkcjonowało od 68 do 85 rodzin zastępczych spokrewnionych (z tendencją spadku liczby), od 32 do 42 rodzin zastępczych niezawodowych, 3 rodziny zastępcze zawodowe, od 1 do 2 rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej i od 5 do 6 rodzinnych domów dziecka. W okresie tym dokonano w sumie: 23 pierwsze oceny rodzin zastępczych, 25 drugich ocen, 18 trzecich ocen oraz 50 kolejnych ocen rodzin zastępczych. Do próby kontrolnej losowo wybrano akta 3 rodzin zastępczych spokrewnionych, akta 4 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 zawodowej i akta 2 rodzinnych domów dziecka. U 9 rodzin wszystkie dokonane oceny były pozytywne, w przypadku 1 rodziny była również wydana ocena negatywna.

Z analizy dokumentacji w powyższym zakresie wynika:

- a) Ocen rodzin zastępczych dokonywano pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy w myśl art. 128 pkt 2 ustawy w zw. z art. 132 ustawy, zgodnie z zadaniami określonymi w art. 40 ustawy. Ocena dokonywana była na posiedzeniach przez zespół osób, tj. dyrektora Centrum, koordynatora rodziny (jeśli był przydzielony rodzinie, jeśli nie, udział brał specjalista pracy z rodziną wyznaczony przez Organizatora), kierownika zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinę zastępczą. Przed jej sporządzeniem zasięgnięto informacje z gminy pochodzenia dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej/ rodzinnym domu dziecka o funkcjonowaniu jego rodziny biologicznej, od asystenta rodziny w sytuacji jego przydzielenia rodzinie. Zweryfikowano w trakcie czynności kontrolnych także opinie psychologiczne o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 45a ustawy, pod względem ich ważności, w kontekście dokonywanych ocen rodzin zastępczych. W tym zakresie w rodzinie E.N. podczas dokonanej oceny w dniu 15 listopada 2025 r. przywołano nieaktualne zaświadczenie lekarskie oraz nieaktualną opinię psychologiczną, co stanowi nieprawidłowość. Natomiast u Z.M.K., zaświadczenie lekarskie dla pana przedłożono z 1,5 miesięcznym opóźnieniem, co stanowi uchybienie, które w przyszłości należy wyeliminować.
- b) Uwzględniono w sporządzanych ocenach rodzin zastępczych informacje o prawie przysługującym rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka do wniesienia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, zgodnie z art. 134 ust. 2a ustawy.

c) Wszystkie analizowane oceny rodzin zastępczych z okresu objętego kontrolą dokonywane były w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, jeśli taki był przydzielony rodzinie, w sytuacji jego braku ze specjalistą pracy z rodziną, przydzielonego z ramienia Organizatora. W Centrum było zatrudnionych 4 koordynatorów, którzy na dzień kontroli obejmowali swoim wsparciem w sumie 40 rodzin oraz jeden specjalista pracy z rodziną, który wypełniał zadania ustawowe z ramienia Organizatora. Pod jego opieką znajdowały się rodziny zastępcze, które nie były objęte opieką koordynatora. Były to rodziny zastępcze, które nie złożyły wniosku o objęcie opieką koordynatora lub rodziny zastępcze, które zrezygnowały z opieki koordynatora, wskazując w uzasadnieniu jako główną przyczynę brak potrzeby jego dalszego wsparcia. Dodatkowo były też rodziny zastępcze, które zrezygnowały z opieki koordynatora, gdy wychowankowie u nich przebywający osiągnęli pełnoletność. Zadania organizatora wobec tych rodzin i wychowanków będących w procesie usamodzielnienia wypełniał specjalista ds. pieczy zastępczej. Według stanu na 3 lutego 2026 r. pod opieką specjalisty pracy z rodziną było 40 rodzin zastępczych, a pod opieką specjalisty ds. pieczy zastępczej 26 rodzin zastępczych. Cztery rodziny zastępcze, nie były objęte wsparciem żadnego pracownika, przebywały za granicą, nie utrzymywały one też kontaktu z PCPR. Wskazuje się na konieczność dokonywania ocen tych rodzin, a w sytuacji negatywnej oceny i zaistnienia okoliczności wynikających z art. 71 ustawy, podjęcie stosownych działań z sądem. Oceny rodzin dokonywane były w konsultacji z asystentem rodziny pracującym z rodziną biologiczną dziecka (zgodnie z art. 133 ustawy), w przypadkach, gdy taki asystent współpracował z rodziną biologiczną. W badanej próbie, rodzina jednego dziecka umieszczonego w pieczy rodzinnej miała przydzielonego przez okres 4 miesięcy asystenta rodziny.

(akta kontroli str. 26, 32 – 33, 283 – 296, 324 – 334, 368 - 373)

d) Wszystkim rodzinom zastępczym dokonano pierwszej oceny nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w nich pierwszego dziecka, zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy.

e) 9 rodzinom zastępczym dokonano drugiej oceny rodziny po upływie roku od dokonania pierwszej oceny rodziny, a 4 rodzinom dokonano trzeciej i kolejnej, nie rzadziej niż co 3 lata, zgodnie z art. 134 ust. 2 ustawy.

(akta kontroli str. 283 – 296)

f) W 1 przypadku, prowadzącym rodzinny dom dziecka (powstał w 2002 r. ) wystawiono w okresie objętym kontrolą 3 oceny (były to już kolejne oceny, więc obowiązywał wymóg – nie rzadziej niż co 3 lata): 1 - sza z nich została sporządzona 24 lutego 2023 r. –

pozytywna, kolejna 26 sierpnia 2025 r. – negatywna, 2 lutego 2026 r. – pozytywna. Częstotliwość dokonywanych ocen wynikała z potrzeby zintensyfikowanego nadzoru nad rodziną, w której dominującym problemem były zaburzone zachowania i nieprawidłowy rozwój społeczno - emocjonalny wychowanków, wpływające na niewłaściwe funkcjonowanie rodziny. Prowadzący rodzinny dom dziecka po uzyskaniu oceny negatywnej wnieśli w ustawowym terminie 14 dni od otrzymania oceny, zastrzeżenia do Starosty. Zostały one rozpatrzone w terminie wskazanym w art. 134 ust. 2b ustawy.

(akta kontroli str. 287 – 288, 297 – 323, 354 - 355)

g) W okresie objętym kontrolą dokonano oceny rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej w terminie na trzy miesiące przed wygaśnięciem ich umowy, w celu ustalenia zasadności przedłużenia obowiązywania umowy, o której mowa w art. 54 ustawy, zgodnie z art. 134 ust. 4.

(akta kontroli str. 356 - 367)

### **Obszar nr 3: Dokonywanie ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej**

Analizując przestrzeganie przez kontrolowaną jednostkę przepisów art. 128 pkt 1, art. 130 ust. 1 i 2 oraz art. 131 ust. 1 i 2 ustawy, dotyczących organizacji i dokonywania oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, Centrum organizowało posiedzenia w ww. zakresie i dokonywało przedmiotowych ocen zgodnie z celami określonymi w ww. przepisach. Ocenie poddano posiedzenia dotyczące łącznie 10 podopiecznych umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy, każdorazowo o terminie posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka PCPR powiadamiał wszystkie osoby, których udział został wskazany przez ustawodawcę jako obligatoryjny, z wyłączeniem sytuacji takich jak np. brak asystenta rodziny z uwagi na niekorzystanie przez rodzinę z takiej formy wsparcia lub pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej. Analiza dokumentacji wykazała, że w posiedzeniach obecni byli każdorazowo: rodzina zastępcza oraz pracownicy PCPR: pedagog, psycholog, koordynator rodziny zastępczej lub specjalista pracy z rodziną przypisani do poszczególnych rodzin. Jednostkowe nieobecności wybranych członków posiedzeń wynikały z usprawiedliwionych przyczyn. W niektórych posiedzeniach uczestniczyli także rodzice biologiczni, asystenci rodziny, pedagodzy szkolni.

Każdorazowo na posiedzeniu po omówieniu sytuacji dziecka sporządzano dokument

„Protokół z przeprowadzonej oceny sytuacji dziecka”. Zagadnienia w nim zawarte dotyczyły: aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, w tym sytuacji rodziców biologicznych, rodziny zastępczej w której przebywa dziecko, analizy stosowanych metod pracy, sytuacji szkolnej/przedszkolnej, modyfikacji planu pomocy dziecka, monitorowania procedury adopcyjnej, sytuacji zdrowotnej dziecka, informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, innych ustaleń i oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W toku analizy dokumentacji dotyczącej dokonywanych ocen 10 podopiecznym rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 3 poniżej 3 roku życia, stwierdzono także:

- Częstotliwość z jaką Centrum organizowało posiedzenia w sprawie oceny sytuacji dziecka, determinowana była indywidualnymi potrzebami dziecka oraz jego wiekiem. Spełniając wskazanie art. 131 ust. 1 ustawy, w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat dokonywano ją nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.
- Wśród 10 podopiecznych, 6 z nich, na dzień kontroli, była wolna prawnie, pozostałych rodzice posiadali ograniczoną władzę rodzicielską. We wszystkich przypadkach dokonano zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego celem poszukiwania rodziców adopcyjnych (OA w 4 przypadkach odstąpił od kwalifikacji), co wynika z zapisów art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy oraz art. 77 ust. 3 pkt 5 ustawy w związku z art. 77 ust. 1a ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 343)

- Po dokonanych ocenach okresowych sytuacji dziecka, w każdym przypadku dotyczącym dzieci wolnych prawnie przekazano opinię, o której mowa w art. 131 ust. 2 ustawy do OA odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, nawet w przypadku dzieci, u których odstąpiono od kwalifikacji. W tych przypadkach nie ma konieczności wysyłania przedmiotowej opinii oraz zapraszania na posiedzenia przedstawiciela OA. Wszystkie opinie przekazano też do sądu, zgodnie z tymże art. 131 ust. 2 ustawy.
- Analiza dokumentów dotyczących oceny sytuacji dziecka wykazała konieczność spełniania przez Organizatora obowiązku wynikającego z art. 47 ust. 7 ustawy. W przypadku 3 dzieci z jeszcze nieuregulowaną sytuacją prawną i przebywających w pieczy zastępczej ponad 18 miesięcy, we wszystkich przypadkach dokonano zgłoszenia w myśl ww. przepisu.

(dowód: akta kontroli str. 335 – 349, 374 - 385)

#### **Obszar nr 4: Zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi.**

W okresie objętym kontrolą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie były zatrudnione 4 osoby na stanowiskach koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 1 psycholog sporządzający opinie o predyspozycjach i motywacjach kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Koordynatorzy spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 78 ust. 1 pkt 1 i zostali zweryfikowani w zakresach określonych w art. 78 ust. 1 pkt 2 – 6 ustawy. Psycholog wykazał spełnienie wymogów art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b. Zwrócono uwagę, że koordynatorzy sami sporządzali oświadczenie ws. dawanej przez nich rękojmi. Wskazane jest na etapie kwalifikacji kandydata na stanowisko koordynatora, ewentualnie po przeprowadzonym postępowaniu rekrutacyjnym i analizie zebranych w jego toku dokumentów (np. świadectw pracy, podania o pracę, motywacji do podjęcia zatrudnienia, życiorysu), sporządzać adnotację w przedmiotowym zakresie.

(akta kontroli str. 38)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie stwierdzono nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych:

1. Brak zweryfikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka we wszystkich wymaganych obszarach przy dokonywaniu ich wstępnej kwalifikacji.
2. Brak aktualnego zaświadczenia lekarskiego i aktualnej opinii psychologicznej członka rodziny zastępczej w trakcie dokonanej pozytywnej oceny rodziny zastępczej.

#### **IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:**

Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod numerem 1/2026. Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Dokonywać wstępnej kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka z uwzględnieniem wszystkich wymogów określonych w przepisach.

Podstawa prawna: art. 42 ust. 1- 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Dokonywać oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka

z uwzględnieniem spełniania przez nich obowiązku przedstawienia co 2 lata zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia, wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawionej przez psychologa.

Podstawa prawna: art. 45a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: na bieżąco.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

#### Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49). Proszę w terminie do dnia 30 kwietnia 2026 r. o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

GŁÓWNY SPECJALISTA

*E. Kubiśka*

.....  
*Edyta Kubiśka*.....

(przewodniczący zespołu inspektorów)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

*E. Molska-Kaźmierczak*

*Emilia Molska-Kaźmierczak*

(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....  
*Olga Olszyna*.....  
Za (kierownik komórki do spraw kontroli)

